

Chẩn Đoán Tăng Huyết Áp

Chẩn đoán theo y học hiện đại

Triệu chứng lâm sàng

Bệnh nhân tăng huyết áp thường không có triệu chứng (trừ khi họ có đợt tăng đột biến, trị số huyết áp 220/110 mmHg).

Những triệu chứng chức năng của tăng huyết áp lại là những triệu chứng không đặc hiệu như mệt mỏi, đau đầu vùng gáy như mạch đập, nóng phừng mắt, chảy máu cam, đau ngực, khó thở, rối loạn thị giác và tiếng nói.

Trái lại, có những triệu chứng lâm sàng làm gợi ý cho việc tìm kiếm nguyên nhân của tăng huyết áp

- + Đau khớp khiêng cách hồi gợi ý cho teo hẹp động mạch chủ.
- + Mọc râu (ở phụ nữ), dễ bầm máu gợi ý cho hội chứng Cushing.
- + Tăng huyết áp kéo dài hoặc từng đợt, ra nhiều mồ hôi, đau đầu từng cơn, cơn hồi hộp, lo lắng, run rẩy, nôn ói, mặt tái gợi ý cho u tủy thượng thận.
- + Giảm kali máu, yếu cơ, vọp bẻ, tiểu nhiều, liệt, tiểu đêm gợi ý cho cường aldosteron nguyên phát.
- + Đau vùng hông gợi ý cho những bệnh của thận và mạch máu thận.

Làm thế nào xác định chẩn đoán

Đo huyết áp lặp lại nhiều lần, ở nhiều nơi khác nhau, nhiều thời điểm khác nhau, với kỹ thuật thực hiện đúng.

Holter huyết áp rất tốt trong trường hợp nghi ngờ.

Phải làm gì sau chẩn đoán tăng huyết áp

Có 3 vấn đề phải giải quyết sau chẩn đoán tăng huyết áp:

- + Tăng huyết áp thứ phát hay nguyên phát?
- + Đã có ảnh hưởng trên những cơ quan nào? giai đoạn tăng huyết áp?
- + Có yếu tố nguy cơ đi kèm?

Để trả lời 3 câu hỏi trên, cần chú ý:

- + Hỏi bệnh, khám lâm sàng.
- + Những xét nghiệm cận lâm sàng:

Xét nghiệm thông thường của tăng huyết áp: xét nghiệm máu thường quy; BUN - creatinin; K⁺ máu; cholesterol, HDL, LDL, triglycerid; đường huyết; đo EKG; phân tích nước tiểu.

Xét nghiệm cần nên làm khi có nghi ngờ về nguyên nhân gây tăng huyết áp (dựa trên bệnh sử, khám lâm sàng và các kết quả của những xét nghiệm ở trên).

Chụp X quang tim phổi (hẹp động mạch chủ).

Dexamethason suppression test (hội chứng Cushing).

Lượng metanephrin và vanillylmandelic acid trong nước tiểu (u tủy thượng thận).

Chụp động mạch thận có cản quang (IVP), chụp cắt lớp thận, động mạch đồ (bệnh mạch máu thận).

Đo nồng độ renin hoạt động huyết tương (cường aldosteron nguyên phát hay bệnh mạch máu thận).